

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om De viktigaste underliggande faktorer som påverkar den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020

(yttrande på eget initiativ)

(2017/C 075/04)

Föredragande: **Simo TIAINEN**

Beslut av EESK:s plenarförsamling	21.1.2016
Rättslig grund	Artikel 29.2 i arbetsordningen Yttrande på eget initiativ
Ansvarig facksektion	Jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö
Antagande av facksektionen	24.11.2016
Antagande vid plenarsessionen	15.12.2016
Plenarsession nr	521
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	188/2/8

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 Den gemensamma jordbrukspolitiken har i ett halvt sekel bidragit till att bygga upp EU. I dagsläget torde en återgång till de grundläggande beståndsdelarna utgöra ett tillfälle att skapa en ny långsiktig vision för den gemensamma jordbrukspolitiken att ge tydliga och konkreta riktlinjer inte bara till jordbrukare utan också till miljontals medborgare. Som kommittén konsekvent framhållit bör den framtida gemensamma jordbrukspolitiken försvara den europeiska jordbruksmodellen, som bygger på principerna om livsmedelssuveränitet, hållbarhet och anpassning till EU-medborgarnas verkliga behov, oavsett om de är jordbrukare, jordbruksanställda eller konsumenter.

1.2 EESK välkomnar de inledande diskussionerna och tankarna om framtiden för den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020. Även om målen för den gemensamma jordbrukspolitiken enligt fördraget – vilka har varit oförändrade sedan 1957 – och de nya utmaningar som måste hanteras aldrig har varit så viktiga som nu är det oerhört viktigt att göra en djupgående analys av den nuvarande gemensamma jordbrukspolitiken och resultatet av tidigare reformer. Syftet med detta yttrande är att lägga fram förslag och delta i diskussionerna om den gemensamma jordbrukspolitikens framtid.

1.3 Mot bakgrund av den gemensamma jordbrukspolitikens komplexitet och svårigheterna i samband med genomförandet av den senaste reformen behöver jordbrukarna först och främst politisk stabilitet och en långsiktig vision för jordbrukspolitiken. Särskilt inom ramen för Lissabonfördraget kommer det behövas flera år för att reflektera, enas om målsättningar, diskutera utmaningar och hitta lösningar. Därför bör EU-institutionerna snabbt komma överens om att förlänga perioden för den nuvarande gemensamma jordbrukspolitiken med minst två år.

1.4 Startstödet till unga och nya jordbrukare, både kvinnor och män, bör förstärkas inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken, inte bara med särskilda verktyg utan genom verklig stabilitet i politiken. Jordbrukarna behöver mer stabilitet för att kunna investera för kommande årtionden och hantera utmaningen med generationsbyte.

1.5 Den framtida gemensamma jordbrukspolitiken bör ta hänsyn till dels de olika jordbruksmodellerna och de regionala särdragen, dels de många skilda målen: ekonomiska, sociala och miljörelaterade. Egen livsmedelsproduktion och eget jordbruk är en viktig del av kulturen i alla länder i världen. En europeisk livsmedelspolitik bör bygga på hälsosamma livsmedel av hög kvalitet och skapa synergier med den gemensamma jordbrukspolitiken. En av de viktigaste principerna för den gemensamma jordbrukspolitiken bör vara att bevara ett levande och hållbart jordbruk i alla regioner i EU.

1.6 Förenkling bör vara den första grundläggande prioriteringen för nästa reform av den gemensamma jordbrukspolitiken. Genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken måste bli smidigare, och man måste ta fram rimligare kontroll- och påföljdssystem. Det är av yttersta vikt att säkerställa snabb betalning till jordbrukarna.

1.7 Med tanke på att den gemensamma jordbrukspolitiken är ett politikområde med direkta insatser på EU-nivå och att uppluckringen av gemenskapspreferensen leder till lägre producentpriser måste den framtida gemensamma jordbrukspolitiken kunna möta alla de utmaningar som den står inför, bl.a. marknadsturbulens. Det är därför nödvändigt att ge den politiska ramen en ny inriktning för att bemöta alla dessa nya utmaningar och tillhandahålla lämpliga verktyg på europeisk nivå.

1.8 Under 2017 kommer Europeiska kommissionen att gå vidare med sitt arbete och föra brett upplagda samråd om förenkling och modernisering av den gemensamma jordbrukspolitiken. Det är viktigt att det europeiska civila samhället spelar en aktiv roll i denna process. EESK bör inrätta en studiegrupp för att följa och bidra till denna process.

2. Inledning

2.1 Jordbruket är av central betydelse för framtidens strategiska, ekonomiska, miljörelaterade och sociala utmaningar. Den gemensamma jordbrukspolitiken har varit en framgångssaga för Europa, främst eftersom de europeiska konsumenterna har kunnat dra nytta av säkrare livsmedel och sjunkande priser under de senaste årtiondena. Dock står vi på vissa områden inför problem knutna till den biologiska mångfalden, miljön och landskapen, och dessa måste åtgärdas. Produktion av högkvalitativa livsmedel genom hållbart jordbruk är det viktigaste målet för allmänheten och konsumenterna. För att uppfylla dessa förväntningar behövs det en gemensam jordbrukspolitik för att garantera hälsosamma och säkra livsmedel, hög kvalitet till ett rimligt pris, miljöskydd, naturvård och en dynamisk ekonomi på landsbygden.

2.2 När jordbrukare producerar livsmedel i vårt marknadsorienterade samhälle och därmed tryggar livsmedelsförsörjningen, påverkar de också tillgången till och kvaliteten på vatten samt luft- och markkvaliteten, eller naturen som helhet, samtidigt som de skapar sysselsättning på landsbygden och bevarar landsbygden. Många av dessa biprodukter bör betraktas som kollektiva nyttigheter.

2.3 Jordbruk och skogsbruk är nära sammankopplade, eftersom de står för en stor del av markanvändningen i EU. Därför deltar skogsbruket ofta i tillhandahållandet av kollektiva nyttigheter.

2.4 De faktorer som påverkar den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020 är först och främst de utmaningar jordbruket står inför, men också det faktum att det är en europeisk fråga, med en egen reformprocess och tillgängliga budgetmedel samt framför allt en tydlig vision för de kommande årtiondena.

2.5 Den gemensamma jordbrukspolitiken har alltid varit ett av de viktigaste politikområdena i EU. Den gemensamma jordbrukspolitiken är generellt sett av intresse för det europeiska civila samhället. Det är därför viktigt för EESK att vara proaktiv i förberedelserna för nästa reform av GJP som avser perioden efter 2020.

3. Jordbruket står inför stora utmaningar

Utmaningen att säkra livsmedelstryggheten

3.1 Med tanke på de förväntade globala demografiska trenderna kommer det att finnas omkring 9 miljarder människor att mätta år 2050. I takt med förbättringen av levnadsstandarden i flera regioner i världen kan man konstatera en ökad efterfrågan på livsmedel och en övergång till en kost som innehåller mer animaliska produkter. Denna utveckling kommer att leda till en fördubbling av efterfrågan på livsmedel fram till 2050. EU måste ta sitt ansvar för livsmedelstryggheten i världen, men exporten av europeiska jordbruksprodukter löser inte problemet med svält i världen. Det är värt att notera att livsmedelstrygghet bör baseras på hållbara lokala livsmedelssystem. Varje nation måste ansvara för sin egen livsmedelstrygghet, vilket även rekommenderas av FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation. EESK anser att EU måste fokusera på kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte om hur man i andra delar av världen lokalt kan producera mer och bättre livsmedel på ett hållbart sätt.

3.2 Samtidigt förväntas efterfrågan på livsmedel i EU att förbli ganska stabil men varierande när det gäller kvalitet, hälsa, etik, ursprung, etc.

Miljöutmaningar

3.3 Jordbruk och miljö är mycket nära sammankopplade på många sätt i alla regioner. Jord- och skogsbruk är oundgängligt för bevarande av naturen och den biologiska mångfalden, vattenkvaliteten, markkvaliteten och minskningen av föroreningar.

Energiutmaningen

3.4 EU:s ram för klimat- och energipolitiken har målet att öka andelen förnybar energi till minst 27 % av energiförbrukningen senast 2030. Denna andel ska öka i framtiden. Jordbruk och skogsbruk kan tillhandahålla biomassa för att nå detta mål inom en ekonomi med miljömässigt hållbar tillväxt. De måste också förbättra sin energieffektivitet.

Klimatförändringarna: anpassnings- och begränsningsåtgärder

3.5 Den 20 juli 2016 lade kommissionen fram ett paket med lagstiftningsförslag med detaljerade bestämmelser om EU:s klimat- och energipolitiska ramar till 2030. Detta kommer att utgöra EU:s insatser för att begränsa klimatförändringarna i enlighet med COP21-avtalet från december 2015. Jordbruk och skogsbruk är en del av lösningen för att minska utsläppen och lagra kol i jord och trä. För att möta utmaningen med en tryggad livsmedelsförsörjning och för att mildra klimatförändringarna kommer grön tillväxt, ett agroekologiskt förhållningssätt och en hållbar intensifiering inom en effektiv jordbruksproduktion att krävas. Anpassning till klimatförändringarna kommer dessutom att bli avgörande för framtida jordbruk.

En balanserad landsbygdsutveckling

3.6 Jordbruk och skogsbruk samt alla former av tillhörande bioekonomi är grundläggande för att bevara landsbygdens dynamik och stärka en balanserad landsbygdsutveckling. De är viktiga när det gäller sysselsättning, kultur, territoriell sammanhållning och turism i landsbygdsområden i hela EU. Avfolkning och en åldrande befolkning i många avlägset belägna områden, bergsområden eller mindre gynnade områden är fortfarande den dominerande demografiska trenden. Offentlig politik, särskilt den gemensamma jordbrukspolitiken, bör syfta till att behålla jordbruket och stödja producenterna i hela EU, även i regioner med särskilda svårigheter. Gårdsstöd i områden med naturbetingade handikapp är ofta avgörande för landsbygdens utveckling. Jordbruk i sådana områden skulle annars inte vara bärkraftigt.

3.7 Synergier mellan de två pelarna i den gemensamma jordbrukspolitiken är viktiga och bör stärkas. Den senaste reformen stärker kopplingen och samstämmigheten mellan alla ESI-fonder, och detta bör fortsätta.

3.8 EESK stöder en utökad och obligatorisk användning av lokalt ledd utveckling inom ramen för alla europeiska struktur- och investeringsfonder för en balanserad landsbygdsutveckling. Användningen av lokala aktionsgrupper som lokala partnerskap, där jordbrukarna deltar, för att identifiera och finansiera lokala projekt inverkar positivt på befolkningens livskvalitet. Detta skulle på ett effektivt sätt förebygga avfolkningen och befolkningens åldrande i EU:s landsbygdsområden.

3.9 För att bibehålla jordbruket är generationsskiften en nyckelfråga och startstöd till unga och/eller nya jordbrukare, både kvinnor och män, bör förstärkas med hjälp av alla tillgängliga verktyg. Kopplat stöd är också en nödvändighet för de sektorer och regioner där vissa typer av jordbruk eller vissa jordbrukssektorer är särskilt viktiga av ekonomiska, sociala eller miljömässiga skäl. Den gemensamma jordbrukspolitiken bör också ha en klar inriktning på att främja aktiva jordbrukare och produktion.

Pris- och inkomstvolatilitet

3.10 Jordbruket är en speciell ekonomisk verksamhet som inte följer de normala ekonomiska lagarna. I en marknadsekonomi uppstår variationer i priser och inkomster till följd av förändringar av tillgång och efterfrågan. Att livsmedel är en grundläggande nödvändighet innebär dock att det per definition saknar priselasticitet. Utbudet av livsmedel kan inte heller snabbt reagera på prisförändringar. Därför kräver oväntade förändringar i produktionsvolymen ofta längre tid och stora prisförändringar för att återställa jämvikten på marknaden. Av dessa anledningar betraktas jordbruksmarknaderna som mycket instabila. Andra innovativa marknadsmekanismer skulle också kunna prövas.

Konsumenternas efterfrågan

3.11 Konsumenterna kräver säkra, hållbara och näringsrika livsmedel av god kvalitet. De vill också ha livsmedel till rimliga priser, och detta har förstärkts genom den ekonomiska krisen. Många konsumenter värdesätter spårbarhet och lokalt producerade livsmedel. Den särskilda Eurobarometerundersökningen 410 visar att en stor majoritet av de tillfrågade i alla medlemsstater anser att det är nödvändigt att veta köttets ursprung. Det åligger alla parter i livsmedelskedjan att anta denna utmaning.

Hållbar utveckling

3.12 Den kommande gemensamma jordbrukspolitiken bör precis som annan EU-politik vara förenlig med målen för hållbar utveckling. Den gemensamma jordbrukspolitiken har betydelse för ett stort antal mål, men det viktigaste är mål 2, "avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning, uppnå en bättre kosthållning och främja ett hållbart jordbruk".

Osäkerheter i den internationella handeln

3.13 Den internationella handelns roll kommer oundvikligen att öka i framtiden. Icke desto mindre har det nyligen införda ryska embargot mot livsmedel från EU lett till stora osäkerheter när det gäller den internationella handeln. Det ryska embargot har satt enorm press på EU:s jordbruksmarknader, särskilt i vissa medlemsstater. Att bekämpa utmaningar med koppling till osäkerheter inom den internationella handeln kommer att vara avgörande för jordbrukets framtid.

Förskjutning av förhandlingsstyrkan i livsmedelskedjan

3.14 De senaste åren har det skett en förskjutning av förhandlingsstyrkan i livsmedelskedjan, oftast till fördel för detaljhandeln och vissa transnationella företag och till nackdel för leverantörerna, framför allt jordbrukarna. Den framtida gemensamma jordbrukspolitiken bör stärka jordbrukarnas förhandlingsstyrka.

4. Jordbruket i EU är en europeisk fråga

4.1 Jordbruket är en avgörande fråga för EU. Målen för den gemensamma jordbrukspolitiken fastställdes 1957 i det ursprungliga Romfördraget. De gäller fortfarande. Nya utmaningar, t.ex. miljöaspekter, landsbygdsutvecklingsfrågor samt kvalitets- och hälsofrågor liksom frågor om hungersnöden i världen, har tillkommit, men än så länge har fördragen inte anpassats.

4.2 Den gemensamma jordbrukspolitiken är en grundläggande europeisk och integrerad politik, som blir allt mer sammankopplad med andra politikområden som sysselsättning, miljö, klimat, konkurrens, budget, handel och forskning med ett specifikt europeiskt mervärde.

4.3 Den gemensamma jordbrukspolitiken är en förutsättning för att uppnå en inre marknad inom livsmedelssektorn i EU. Den europeiska livsmedelsindustrin är den största industrisektorn i EU och tillhandahåller mer än fem miljoner arbetstillfällen.

Förberedelse inför nästa reform av den gemensamma jordbrukspolitiken

4.4 Komplexitet och subsidiaritet är nyckelord när det gäller anpassning till alla sektorer och territorier. Dessa aspekter har stärkts i och med den senaste reformen. Att förbereda och förhandla fram gemensamma bestämmelser enligt Lissabonfördraget, med deltagande av 28 medlemsstater och Europaparlamentet, har varit en särskilt svår uppgift.

4.5 Bedömningar av pågående politiska åtgärder har ännu inte genomförts. Utvärderingen av genomförandet av det första året med miljöanpassningskraven (förgröning) pågår fortfarande. Detsamma gäller för områden med ekologiskt fokus. Det är viktigt att inte på ett förhastat sätt inleda ännu en reform av den gemensamma jordbrukspolitiken utan en tydlig och noggrann bedömning av den nuvarande gemensamma jordbrukspolitiken, för att fastställa i vilken utsträckning de politiska åtgärderna har uppnått sina politiska mål. Detta kräver en ordentlig bedömning, särskilt för åtgärder där det behövs mer tid för att se resultat, t.ex. när det gäller förgröningskyldigheterna.

4.6 Med tanke på att den senaste reformen inleddes 2010 och började genomföras 2015 tog det fem år att slutföra reformen. Under kommissionens och parlamentets nuvarande mandatperiod kommer man inte att hinna slutföra nästa reform av den gemensamma jordbrukspolitiken för ett eventuellt genomförande under 2021. Därför behövs en övergångsperiod för att fortsätta den nuvarande gemensamma jordbrukspolitiken under en tillräckligt lång tidsperiod efter 2020.

Subsidiaritet och europeiskt mervärde

4.7 Den gemensamma jordbrukspolitiken har sedan 1962 byggts på tre grundläggande principer: en enhetlig marknad, gemenskapspreferens och ekonomisk solidaritet. Den inre marknaden är ett faktum i dag, men gemenskapspreferens och ekonomisk solidaritet måste bekräftats på nytt på politisk nivå.

4.8 I och med globaliseringen använder Förenta staterna finansiellt stöd för att främja sitt jordbruk genom konsumenter med matkupongsprogrammet och "Buy American Act". Europeiska unionen bör vidta motsvarande åtgärder och skulle kunna lyfta fram den strategiska betydelsen av europeisk preferens genom en "Buy European Act".

5. Allmänna kommentarer

Brexit

5.1 Brexit kommer att få stora konsekvenser för EU, särskilt när det gäller den inre marknaden och internationell handel, och därmed den gemensamma jordbrukspolitikens framtid. Om Storbritannien skulle lämna EU:s tullunion bör de nuvarande handelsflödena användas under Brexit-förhandlingarna för att dela upp WTO-kvoterna för EU-28 mellan Storbritannien och det nya EU.

Konkurrenskraft, produktivitet och hållbarhet

5.2 Sedan 1992 års reform har konkurrenskraft blivit den främsta prioriteringen för den gemensamma jordbrukspolitikens genom införandet av direktstöd. För att driva arbetet med konkurrenskraft, produktivitet och hållbarhet vidare behövs emellertid nya incitament för att fokusera på att främja innovation (utveckling, spridning och användning av ny teknik).

5.3 Jordbruket kräver stora investeringar som skulle vara möjliga om den förväntade inkomsten är tillräcklig och ekonomiska risker kan hanteras. Att stödja jordbruksinkomsterna med direktstöd är, i dagsläget, en nödvändighet.

Hantering av risker och kriser inom jordbruket

5.4 EU-producenterna är inte längre isolerade från världsmarknaden och dess högre prisvolatilitet. Jordbruket är dessutom utsatt för extrema naturfenomen och fler hälsoproblem på grund av ökad rörlighet för varor och personer (pandemier) med betydande förluster för produktionen. Den gemensamma jordbrukspolitikens bör tillhandahålla särskilda verktyg som ger jordbruksnäringen möjlighet att begränsa och hantera dessa risker.

5.5 Den nuvarande gemensamma jordbrukspolitikens omfattar vissa verktyg för riskhantering. Interventionspris, privat lagring, marknadsföring eller terminsmarknader samt verktyg som erbjuds genom den samlade marknadsordningen bör behållas eller utvecklas.

5.6 Det finns dock ett tydligt behov av att utveckla nya verktyg:

- **Mekanismerna för marknadsbevakning** måste vidareutvecklas. Kommissionen bör fastställa olika krisnivåer för att kunna agera mer effektivt för att förebygga dem. Bättre insyn i marknaden när det gäller produktionsvolym och priser är av avgörande betydelse för en välfungerande leveranskedja.
- Man bör experimentera med ömsesidiga fondsystem eller **försäkringssystem** (grödor, omsättning eller inkomst) för att undersöka huruvida försäkringsbolag eller andra organ kan tillhandahålla effektiva alternativ. Vi noterar att det med den senaste amerikanska jordbrukslagen (Farm Bill) infördes en möjlighet att använda försäkringssystem, men att ingen av våra handelspartner använder den gröna boxen för att anmäla sådana försäkringsverktyg till WTO. Under inga omständigheter får eventuella insatser i den riktningen öka konkurrensnedvridningen mellan producenter. Man bör också fastställa kostnaden för denna ordning.

Den gemensamma jordbrukspolitikens miljödimension

5.7 Miljöhänsyn är helt klart en prioritering inom jordbruket. Som ett resultat av detta införde man förgröning vid den senaste reformen. Politiker lyfter ofta fram denna viktiga utveckling av den gemensamma jordbrukspolitikens. Den gemensamma jordbrukspolitikens miljödimension är både global och komplex, eftersom jordbruket påverkar mark, vatten, biologisk mångfald, skogsbruk och koldioxidutsläpp. En effektivare politik bör vara mer begriplig, genomförbar och enklare för jordbrukare.

5.8 Det behövs stöd som kompenserar jordbrukare för att de tillhandahåller kollektiva nyttigheter (i synnerhet ekosystemtjänster).

En gemensam livsmedelspolitik

5.9 I synnerhet det nederländska ordförandeskapet har förespråkat idén om en gemensam livsmedelspolitik. Med den nya gemensamma jordbrukspolitiken erkänner EU att det europeiska jordbruket måste uppnå en högre grad av hållbar produktion av säkra livsmedel av hög kvalitet. Den gemensamma jordbrukspolitiken främjar program för frukt och mjölk i skolan för skolbarn som syftar till att uppmuntra goda kostvanor från tidig ålder. Den främjar också ekologisk produktion genom att säkerställa ett medvetet val med tydliga märkningsregler och särskilda stödordningar inom ramen för landsbygdsutvecklingspolitiken.

5.10 För närvarande är främjande av folkhälsan samt en hälsosam kosthållning och livsstil en nationell befogenhet. Europeiska unionen måste dock trygga tillgången till hälsosamma livsmedel av hög kvalitet för alla EU-medborgare genom hållbara livsmedelssystem. Medan EU:s åtgärder syftar till att komplettera och samordna de nationella insatserna bör ytterligare synergier utvecklas mellan den gemensamma jordbrukspolitiken och en framtida europeisk livsmedelspolitik.

5.11 Med hänsyn till allmänhetens förväntningar och konsumenternas efterfrågan bör man göra en särskild insats för att utveckla lokala livsmedelssystem och således korta leveranskedjor, särskilt i storkök.

Klimatpolitiken och den gemensamma jordbrukspolitiken

5.12 Sedan 1990 har jordbrukets miljöpåverkan minskat. Det finns dock fortfarande ett behov att minska jordbrukets utsläpp fram till 2030. Detta måste ske i enlighet med den europeiska modellen för jordbruket och med en kostnadseffektiv politik för minskade utsläpp. Det finns potential att öka kolhalten i marken och att ersätta fossil energi och petrokemiska produkter med jord- och skogsbruksprodukter.

5.13 De olika målen för jordbruks- och markanvändningssektorn, som har en lägre begränsningspotential, bör erkännas, liksom behovet av att säkerställa överensstämmelse mellan EU:s mål för livsmedelstrygghet och klimatpolitiken ⁽¹⁾.

Forskning, innovation och rådgivningssystem

5.14 På gårdsnivå, vid försöksstationer och i laboratorier upptäckts ständigt viktiga innovationer. Satsningarna på forskning och utveckling bör intensifieras för att åtfölja jordbrukets utveckling mot mer hållbara system. Det är också mycket viktigt att göra andra aktörer uppmärksamma på dessa innovationer. Rådgivningsverksamhet, samarbete mellan intressenter och andra metoder för att sprida innovation och utbyte av bästa praxis bör främjas.

5.15 EU:s forskningsprogram för jordbruk bör stärkas under nästa programperiod för att ta hänsyn till utmaningarna och livsmedelsproduktionens geostrategiska betydelse under 2000-talet. Den digitala ekonomin kan bli nästa "jordbruksrevolution" efter 1900-talets gröna revolution.

Leveranskedjans funktionssätt

5.16 Det står klart att det finns brister i leveranskedjan i nästan alla medlemsstater på grund av en hög koncentration i efterföljande marknadsled. Fördelningen av mervärdet mellan aktörer i leveranskedjan är orättvis.

5.17 Eftersom EU har behörighet i konkurrens- och inre marknadsfrågor bör detta problem hanteras på EU-nivå. Europeiska kommissionen bör lägga fram förslag på EU-regelverk för att skapa avtalsförhållanden inom kedjan och rättsliga möjligheter att organisera kollektiva åtgärder för jordbrukarna. Producentorganisationer är viktiga aktörer i livsmedelskedjan och bidrar till att stärka producenternas ställning. Den nya gemensamma jordbrukspolitiken bör stärka producentorganisationernas förhandlingsposition. Resultaten av arbetet i arbetsgruppen för jordbruksmarknader bör beaktas.

5.18 Den gemensamma jordbrukspolitiken måste anpassas till verkligheten och de snabba ekonomiska förändringarna. Inom den gemensamma jordbrukspolitiken måste artiklarna 219–222 i förordning (EU) nr 1308/2013 utvecklas för att vara genomförbara och möjliga att uppnå för Europeiska kommissionen och producenterna.

⁽¹⁾ Punkt 2.14 i rådets slutsatser av den 23–24 oktober 2014.

Internationell handel

5.19 Världshandeln och öppna marknader stärker konkurrenskraften och skulle kunna sänka priset på livsmedel. Rättvis handel är dock ytterst viktigt för EU för att kunna konkurrera med samma produktionsmetoder och bestämmelser med tredjeländer. Icke-tariffära handelshinder skulle kunna äventyra den internationella utvecklingen. I de många olika lösningarna för att uppnå global livsmedelstrygghet har handel en roll att spela när det gäller att öka jordbruksexporten.

5.20 Den gemensamma jordbrukspolitiken och handelspolitiken bör dock göra det möjligt för europeiska producenter att konkurrera på lika villkor med importerade produkter. EU bör därför kräva att importerade produkter följer samma standarder.

EU:s budget

5.21 Tidigare har den gemensamma jordbrukspolitiken finansierats på EU-nivå. Den gemensamma jordbrukspolitiken utgör en stor del av EU:s budget (38 % under 2015) men utgör bara omkring 0,4 % av EU:s offentliga utgifter. Den gemensamma jordbrukspolitiken budget är lägre än den amerikanska eller kinesiska jordbruksbudgeten. Den har dessutom varit stabil eller minskat i flera år, trots EU:s utvidgning. Den gemensamma jordbrukspolitiken måste möta de många stora utmaningar som den kommer att ställas inför i framtiden. Det är därför nödvändigt att öka budgeten för jordbrukspolitiken på europeisk nivå.

5.22 Särskilda aspekter av EU:s budget, t.ex. principen om ettårighet, utgör ett stort hinder för utformningen av den gemensamma jordbrukspolitiken. Gemensamma fonder eller krisåtgärder begränsas därmed. Budgetfördelningen är dessutom en källa till politiska spänningar och kan leda till ineffektivitet.

Förenkling

5.23 Förenkling har varit en prioritering i den gemensamma jordbrukspolitiken i många år och särskilt under de första åren av genomförandet av 2013 års reform av den gemensamma jordbrukspolitiken. Icke desto mindre bör förenkling vara den första grundläggande prioriteringen för nästa reform. I synnerhet bör kontrollerna bli mer lämpliga och påföljdssystemen bli mer proportionerliga. För närvarande kan stödminskningarna för förgröning och tvärvillkor vara orimliga och oproportionerliga. Det är av yttersta vikt att säkerställa snabb betalning av direktstöd.

Den gemensamma jordbrukspolitiken struktur

5.24 Under de senaste årtiondena har den gemensamma jordbrukspolitiken baserats på två pelare. Medan den första pelaren är helt EU-finansierad är den andra pelaren samfinansierad och anpassad till varje medlemsstats behov inom ramen för fleråriga program. Skillnaderna mellan medlemsstaterna och regionerna och deras olika behov gör att strukturen med två pelare måste bibehållas i den framtida gemensamma jordbrukspolitiken.

Förberedelser inför den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020

5.25 I sitt arbetsprogram för 2017, som offentliggjordes den 25 oktober 2016, uppger kommissionen att den kommer att arbeta med och föra brett upplagda samråd om förenkling och modernisering av den gemensamma jordbrukspolitiken för att maximera dess bidrag till kommissionens tio prioriteringar och målen för hållbar utveckling. Det är viktigt att det europeiska civila samhället deltar aktivt i denna process.

Bryssel den 15 december 2016.

Georges DASSIS
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande